

Dz. U. 2026 poz. 438**OBWIESZCZENIE****MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 12 marca 2026 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o spółdzielni europejskiej

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o spółdzielni europejskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2043), z uwzględnieniem stanu prawnego na dzień 10 marca 2026 r. oraz zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 26 września 2025 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1556).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje art. 11 ustawy z dnia 26 września 2025 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1556), który stanowi:

„Art. 11. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 3 i 7 oraz art. 10 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2027 r.”.

Marszałek Sejmu: *W. Czarzasty*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 12 marca 2026 r. (Dz. U. poz. 438)

USTAWA

z dnia 22 lipca 2006 r.

o spółdzielni europejskiej¹⁾

TYTUŁ I

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje:

- 1) powstanie, organizację i działalność spółdzielni europejskiej, w zakresie nieuregulowanym w rozporządzeniu Rady nr 1435/2003/WE z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie statutu spółdzielni europejskiej (SCE) (Dz. Urz. WE L 207 z 18.08.2003, s. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 17, t. 1, s. 280);
- 2) zasady zaangażowania pracowników w spółdzielni europejskiej.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) bank spółdzielczy – bank spółdzielczy w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. z 2025 r. poz. 265 i 1191), zwanej dalej „ustawą o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających”;
- 2) państwa członkowskie – państwa członkowskie Unii Europejskiej lub państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 3) podmiot uczestniczący – spółdzielnię, osobę prawną lub osobę fizyczną bezpośrednio uczestniczącą w założeniu spółdzielni europejskiej;
- 4) rejestr – rejestr przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym;
- 5) rozporządzenie – rozporządzenie, o którym mowa w art. 1 pkt 1;
- 6) spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa – spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową w rozumieniu ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 379, 820, 1069, 1170 i 1191), zwanej dalej „ustawą o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych”;
- 7) spółdzielnia – spółdzielnię w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2024 r. poz. 593 oraz z 2025 r. poz. 1556), zwanej dalej „Prawem spółdzielczym”;
- 8) spółdzielnia europejska – spółdzielnię europejską określoną w rozporządzeniu.

Art. 3. Spółdzielnia europejska, zwana dalej „SCE”, podlega wpisowi do rejestru na zasadach określonych dla spółek akcyjnych. Do zgłoszenia SCE do rejestru stosuje się odpowiednio art. 318 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96 oraz z 2026 r. poz. 176 i 187), zwanej dalej „Kodeksem spółek handlowych”.

Art. 4. 1. Organem właściwym w rozumieniu art. 7 ust. 8 i art. 73 ust. 1 rozporządzenia jest sąd rejestrowy właściwy według siedziby statutowej SCE.

2. Organem właściwym w rozumieniu art. 29 i 30 rozporządzenia jest sąd rejestrowy właściwy według siedziby statutowej spółdzielni uczestniczącej w założeniu SCE przez połączenie.

Art. 5.²⁾ Centralna Informacja Krajowego Rejestru Sądowego przekazuje dane, które zgodnie z art. 13 rozporządzenia podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, do Urzędu Oficjalnych Publikacji Unii Europejskiej w terminie miesiąca od dnia ich wpisu do rejestru.

¹⁾ Przepisy ustawy wykonują postanowienia rozporządzenia Rady nr 1435/2003/WE z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie statutu spółdzielni europejskiej (SCE) (Dz. Urz. WE L 207 z 18.08.2003, s. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 17, t. 1, s. 280) oraz wdrażają dyrektywę Rady 2003/72/WE z dnia 22 lipca 2003 r. uzupełniającą statut spółdzielni europejskiej w odniesieniu do zaangażowania pracowników (Dz. Urz. WE L 207 z 18.08.2003, s. 25; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 4, s. 338).

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 8 ustawy z dnia 26 września 2025 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1556), która weszła w życie z dniem 29 listopada 2025 r.

Art. 6. W przypadku przeniesienia siedziby statutowej SCE z innego państwa członkowskiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do innego państwa członkowskiego, stosuje się odpowiednio art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.³⁾).

TYTUŁ II

Spółdzielnia europejska

DZIAŁ 1

Utworzenie spółdzielni europejskiej

Art. 7. W tworzeniu SCE może uczestniczyć, poza podmiotami wymienionymi w art. 2 ust. 1 rozporządzenia, również osoba prawna, która spełnia wymagania określone w art. 2 ust. 2 rozporządzenia.

Art. 8. 1. Jeżeli spółdzielnia uczestnicząca w połączeniu w celu utworzenia SCE, która ma mieć siedzibę statutową w innym państwie członkowskim, jest bankiem spółdzielczym z siedzibą statutową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o zamiarze połączenia właściwy organ spółdzielni zawiadamia właściwy organ nadzoru najpóźniej w dniu ogłoszenia planu połączenia.

2. Właściwy organ nadzoru może, w terminie dwóch miesięcy od dnia ogłoszenia planu połączenia, w drodze decyzji administracyjnej, wyrazić sprzeciw wobec połączenia. Na decyzję organu nadzoru o sprzeciwie spółdzielni przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

Art. 9. 1. Wniosek o wydanie zaświadczenia, o którym mowa w art. 29 ust. 2 rozporządzenia, nie może zostać złożony przed upływem terminu do zaskarżenia uchwały o połączeniu, określonego w art. 42 § 6–7 Prawa spółdzielczego.

2. Do wniosku o wydanie zaświadczenia, o którym mowa w art. 29 ust. 2 rozporządzenia, dołącza się:

- 1) dowód ogłoszenia danych zgodnie z art. 24 rozporządzenia;
- 2) uchwałę o połączeniu w celu utworzenia SCE;
- 3) oświadczenie zarządu spółdzielni uczestniczącej w połączeniu w przedmiocie zaskarżenia uchwały o połączeniu;
- 4) uchwałę walnego zgromadzenia spółdzielni uczestniczącej w połączeniu zatwierdzającą porozumienie o zaangażowaniu pracowników, jeżeli zgromadzenie zastrzegło sobie prawo zatwierdzenia porozumienia zgodnie z art. 27 ust. 2 rozporządzenia.

3. Sąd rejestrowy może wydać zaświadczenie, o którym mowa w art. 29 ust. 2 rozporządzenia, mimo wytoczenia powództwa o uchylenie albo o ustalenie nieważności, albo o ustalenie nieistnienia uchwały o połączeniu, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że powództwo to jest oczywiście bezzasadne. W przypadku gdy po wydaniu zaświadczenia sąd prawomocnym orzeczeniem stwierdzi nieważność albo nieistnienie uchwały o połączeniu albo ją uchyli, członek spółdzielni uczestniczącej w połączeniu, który poniósł szkodę w wyniku dokonania wpisów na podstawie uchwały uznanej za nieważną, nieistniejącą albo uchylonej, może dochodzić jej naprawienia od SCE bez względu na winę członków jej organów.

4. W przedmiocie wydania zaświadczenia, o którym mowa w art. 29 ust. 2 rozporządzenia, sąd rejestrowy orzeka postanowieniem, na które przysługuje apelacja. Do postępowania stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568, z późn. zm.⁴⁾), zwanej dalej „Kodeksem postępowania cywilnego”, o postępowaniu rejestrowym.

Art. 10. 1. W przypadku przekształcenia spółdzielni w SCE stosuje się odpowiednio przepisy art. 552–554, art. 558 § 2 pkt 1–3, art. 561 oraz art. 568, 570 i 579 Kodeksu spółek handlowych.

2. Przepisy, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio w razie przekształcenia SCE w spółdzielnię podlegającą prawu polskiemu zgodnie z art. 76 rozporządzenia.

Art. 11. 1. Do zgłoszenia SCE w celu jej wpisu do rejestru dołącza się:

- 1) niezależnie od sposobu utworzenia – porozumienie o zaangażowaniu pracowników, zawarte stosownie do przepisów tytułu III ustawy, albo uchwałę specjalnego zespołu negocjacyjnego o niepodejmowaniu negocjacji albo o ich zakończeniu, podjętą zgodnie z art. 57; dokumenty te nie są wymagane, jeżeli zgłoszenie SCE następuje po upływie okresu, o którym mowa odpowiednio w art. 53 ust. 1 lub 2;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 295 i 1598, z 2024 r. poz. 619, 1685 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 1218.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1841, z 2025 r. poz. 620, 1172, 1302, 1518 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 26.

- 2) w przypadku utworzenia SCE przez połączenie:
 - a) zaświadczenie, o którym mowa w art. 29 ust. 2 rozporządzenia, wystawione dla każdej ze spółdzielni uczestniczących w połączeniu przez właściwy organ państwa, którego prawu podlega każda z nich,
 - b) plan połączenia zatwierdzony przez uchwałę walnego zgromadzenia każdej ze spółdzielni uczestniczących w połączeniu;
- 3) w przypadku utworzenia SCE przez przekształcenie spółdzielni podlegającej prawu polskiemu:
 - a) dokumenty pozwalające na stwierdzenie, że są spełnione wymagania określone w art. 2 ust. 1 tiret 5 rozporządzenia,
 - b) plan przekształcenia i sprawozdanie sporządzone zgodnie z art. 35 ust. 3 rozporządzenia,
 - c) opinię biegłych sporządzoną zgodnie z art. 35 ust. 5 rozporządzenia,
 - d) uchwałę o przekształceniu podjętą zgodnie z art. 35 ust. 6 rozporządzenia,
 - e) dowód ogłoszenia zgodnie z art. 35 ust. 4 rozporządzenia;
- 4) w przypadku utworzenia SCE w inny sposób – dokumenty pozwalające na stwierdzenie, że są spełnione wymagania określone w art. 2 ust. 1 tiret 1–3 rozporządzenia.
 2. Jeżeli dokumenty, o których mowa w ust. 1, są sporządzone w języku obcym, dołącza się również ich uwierzytelnione tłumaczenie na język polski.

DZIAŁ 2

Organy spółdzielni europejskiej

Rozdział 1

System dualistyczny

Art. 12. Jeżeli w statucie SCE przyjęto system dualistyczny, zgodnie z art. 36 rozporządzenia, stosuje się przepisy tego rozporządzenia oraz niniejszego rozdziału.

Art. 13. Zarząd może powierzyć członkowi zarządu prowadzenie spraw związanych z kierowaniem bieżącą działalnością gospodarczą SCE lub jej wyodrębnionej organizacyjnie i gospodarczo jednostki (dyrektor wykonawczy).

Art. 14. Rada nadzorcza SCE składa się co najmniej z trzech członków SCE.

Art. 15. 1. Członek zarządu może być odwołany przez walne zgromadzenie na zasadach określonych w art. 49 § 4 Prawa spółdzielczego, niezależnie od kompetencji przysługujących w tym zakresie radzie nadzorczej.

2. Statut SCE może przewidywać, że członków zarządu powołuje lub odwołuje walne zgromadzenie.

Art. 16. Członek rady nadzorczej wyznaczony do czasowego wykonywania obowiązków członka zarządu może pełnić te obowiązki przez okres nie dłuższy niż trzy miesiące.

Art. 17. Jeżeli statut nie stanowi inaczej, każdy członek rady nadzorczej może żądać od zarządu przedstawienia radzie nadzorczej na jej najbliższym posiedzeniu wszelkich sprawozdań, ksiąg i dokumentów oraz złożenia wyjaśnień.

Art. 18. 1. Jeżeli SCE jest bankiem spółdzielczym, do składu jej zarządu i rady nadzorczej oraz ich członków stosuje się przepisy ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

2. Jeżeli SCE jest spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową, do składu jej zarządu i rady nadzorczej oraz ich członków stosuje się przepisy ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych.

Rozdział 2

System monistyczny

Art. 19. Jeżeli w statucie SCE przyjęto system monistyczny, zgodnie z art. 36 rozporządzenia, stosuje się przepisy tego rozporządzenia oraz niniejszego rozdziału. W takim przypadku w SCE ustanawia się radę administrującą.

Art. 20. Do kompetencji rady administrującej należą wszystkie sprawy niezastrzeżone przez ustawę lub statut dla walnego zgromadzenia.

Art. 21. 1. Jeżeli przepisy prawa nie stanowią inaczej, do rady administrującej SCE i jej członków stosuje się odpowiednio przepisy Prawa spółdzielczego oraz odrębnych ustaw o zarządzie i radzie nadzorczej spółdzielni oraz ich członkach. W razie wątpliwości, czy do rady administrującej lub jej członków należy stosować przepisy o zarządzie czy o radzie nadzorczej, stosuje się przepisy o zarządzie i jego członkach.

2. Nie stosuje się przepisów art. 45 § 1, 4 i 5, art. 46 § 1 pkt 8, art. 48, art. 49 § 1, 2, 4 i 5, art. 50, art. 56 § 1 i art. 57 Prawa spółdzielczego.

Art. 22. 1. Rada administrująca składa się co najmniej z trzech członków.

2. Statut może ustalać wymagania, jakie powinna spełniać osoba wchodząca w skład rady administrującej.

Art. 23. Przed upływem kadencji członek rady administrującej może być odwołany albo zawieszony w czynnościach przez walne zgromadzenie.

Art. 24. Rada administrująca może powierzyć członkowi rady prowadzenie spraw związanych z kierowaniem bieżącą działalnością gospodarczą SCE lub jej wyodrębnionej organizacyjnie i gospodarczo jednostki (dyrektor wykonawczy).

Art. 25. Dokonanie czynności prawnej między SCE a członkiem rady administrującej lub czynności prawnej dokonywanej przez SCE w interesie członka rady administrującej wymaga uchwały walnego zgromadzenia. W czynnościach tych, w tym również w czynnościach, o których mowa w art. 52 § 1 Prawa spółdzielczego, SCE reprezentuje pełnomocnik ustanowiony przez walne zgromadzenie.

DZIAŁ 3

Przeniesienie siedziby statutowej spółdzielni europejskiej

Art. 26. Wierzyciele, których roszczenia powstały przed dniem ogłoszenia uchwały o przeniesieniu siedziby statutowej SCE z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do innego państwa członkowskiego i którzy zgłosili swoje roszczenia w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia uchwały o przeniesieniu siedziby statutowej oraz uprawdopodobnili, że ich zaspokojenie jest zagrożone przez przeniesienie siedziby statutowej, mogą żądać zaspokojenia albo zabezpieczenia swoich roszczeń.

Art. 27. 1. Jeżeli SCE, która zamierza przenieść siedzibę statutową z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do innego państwa członkowskiego, jest bankiem spółdzielczym, o zamiarze przeniesienia siedziby statutowej właściwy organ SCE zawiadamia właściwy organ nadzoru najpóźniej w dniu ogłoszenia planu przeniesienia siedziby statutowej.

2. Właściwy organ nadzoru może, w terminie dwóch miesięcy od dnia ogłoszenia planu przeniesienia siedziby statutowej, w drodze decyzji administracyjnej, wyrazić sprzeciw wobec przeniesienia siedziby statutowej. Na decyzję organu nadzoru o sprzeciwie SCE przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

Art. 28. 1. Wniosek o wydanie zaświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 8 rozporządzenia, nie może zostać złożony przed upływem terminu do zaskarżenia uchwały o przeniesieniu siedziby statutowej.

2. Do wniosku o wydanie zaświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 8 rozporządzenia, dołącza się następujące dokumenty:

- 1) uchwałę o przeniesieniu siedziby statutowej SCE;
- 2) plan przeniesienia siedziby statutowej SCE i sprawozdanie sporządzone zgodnie z art. 7 ust. 3 rozporządzenia;
- 3) oświadczenie członków zarządu albo rady administrującej SCE w przedmiocie zaskarżenia uchwały o przeniesieniu siedziby statutowej;
- 4) dowód zabezpieczenia albo zaspokojenia roszczeń wierzycieli zgodnie z art. 26.

3. Sąd rejestrowy może wydać zaświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 8 rozporządzenia, mimo wytoczenia powództwa o uchylenie albo o ustalenie nieważności, albo nieistnienia uchwały o przeniesieniu siedziby statutowej, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że powództwo to jest oczywiście bezzasadne. W przypadku gdy po wydaniu zaświadczenia sąd prawomocnym orzeczeniem stwierdzi nieważność albo nieistnienie tej uchwały albo ją uchyli, członek SCE, który poniósł szkodę w wyniku dokonania wpisów na podstawie uchwały uznanej za nieważną, nieistniejącą albo uchylonej, może dochodzić jej naprawienia od SCE bez względu na winę członków jej organów.

4. W przedmiocie wydania zaświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 8 rozporządzenia, sąd rejestrowy orzeka postanowieniem, na które przysługuje apelacja. Do postępowania stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu rejestrowym.

Art. 29. 1. Wniosek o wpis do rejestru SCE, przenoszącej siedzibę statutową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, powinien zawierać odpowiednie dane, o których mowa w art. 318 Kodeksu spółek handlowych. Do zgłoszenia dołącza się:

- 1) statut SCE w formie zgodnej z przepisami o SCE obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) zaświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 8 rozporządzenia, wystawione przez właściwy organ państwa, którego prawo stosuje się do SCE.

2. Jeżeli dokumenty, o których mowa w ust. 1, są sporządzone w języku obcym, dołącza się również ich uwierzytelnione tłumaczenie na język polski.

Art. 30. 1. Jeżeli główny zarząd SCE z siedzibą statutową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej znajduje się w innym państwie członkowskim, sąd rejestrowy z urzędu lub na wniosek osób zainteresowanych wzywa SCE do przywrócenia w określonym terminie zgodności siedziby statutowej i głównego zarządu w ten sposób, że:

- 1) przeniesie ona zarząd główny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo
- 2) przeniesie ona swoją siedzibę statutową do państwa członkowskiego, w którym znajduje się jej zarząd główny, zgodnie z art. 7 rozporządzenia.

2. Jeżeli SCE w wyznaczonym terminie nie uczyni zadość wezwaniu, sąd rejestrowy nałoży grzywnę przewidzianą w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego o egzekucji świadczeń niepieniężnych. Przepisów art. 1052 zdanie drugie i art. 1053 Kodeksu postępowania cywilnego nie stosuje się.

3. Jeżeli mimo dwukrotnego nałożenia grzywien SCE nie uczyni zadość wezwaniu, sąd rejestrowy może ustanowić dla niej kuratora na okres nieprzekraczający trzech miesięcy. Kurator jest obowiązany do niezwłocznego podjęcia czynności zmierzających do przywrócenia zgodności siedziby statutowej i głównego zarządu SCE. Sąd rejestrowy może, na wniosek właściwego organu SCE, odwołać kuratora przed upływem terminu, na który został powołany, jeżeli zostaną podjęte czynności zmierzające do przywrócenia zgodności siedziby statutowej i głównego zarządu. Do kuratora ustanowionego dla SCE stosuje się przepisy art. 42 § 1 zdanie drugie ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071, 1172 i 1508 oraz z 2026 r. poz. 184) oraz art. 603 § 3 i art. 603^[4] Kodeksu postępowania cywilnego.

Art. 31. 1. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w art. 30 ust. 3, sąd rejestrowy może przedłużyć ustanowienie kuratora na okres nieprzekraczający 3 miesięcy, jeżeli czynności kuratora nie mogły zostać zakończone przed upływem okresu, na który został ustanowiony, albo ustanowić nowego kuratora.

2. Jeżeli mimo dwukrotnego nałożenia grzywien lub ustanowienia kuratora SCE nie przywróci zgodności swojej siedziby statutowej i głównego zarządu, sąd rejestrowy z urzędu orzeka o rozwiązaniu SCE i ustanawia likwidatora.

Art. 32. 1. Na postanowienia sądu rejestrowego w sprawach wezwania do przywrócenia zgodności siedziby statutowej i zarządu głównego, zastosowania grzywien, ustanowienia kuratora, jego odwołania i odmowy jego odwołania przysługuje zażalenie.

2. Wniesienie zażalenia na postanowienie w sprawie wezwania do przywrócenia zgodności siedziby statutowej i zarządu głównego wstrzymuje bieg terminu wyznaczonego w celu usunięcia niezgodności.

3. Na postanowienie sądu w sprawie rozwiązania SCE przysługuje apelacja.

Art. 33. Do postępowania przewidzianego w art. 30–32 w sprawach nieuregulowanych w tych przepisach stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym.

TYTUŁ III

Zaangażowanie pracowników w spółdzielni europejskiej

DZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Art. 34. Użyte w tytule III określenia oznaczają:

- 1) spółka zależna podmiotu uczestniczącego lub SCE – przedsiębiorcę, na którego ten podmiot lub SCE wywiera dominujący wpływ w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 5 kwietnia 2002 r. o europejskich radach zakładowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1832), zwanej dalej „ustawą o europejskich radach zakładowych”;
- 2) zakład – jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, wykonującą działalność gospodarczą w oparciu o wydzielony zespół ludzi i środków materialnych;
- 3) zainteresowana spółka zależna lub zakład – spółkę zależną lub zakład podmiotu uczestniczącego, mające stać się spółką zależną lub zakładem SCE po jej założeniu;

- 4) pracownik – osobę uznawaną za pracownika przez prawo danego państwa członkowskiego, które znajduje zastosowanie do stosunków pracy;
- 5) przedstawiciel pracowników – przedstawiciela pracowników w rozumieniu prawa państwa członkowskiego lub zgodnie z praktyką tego państwa;
- 6) specjalny zespół negocjacyjny – zespół utworzony zgodnie z przepisami rozdziału 1 działu 2 niniejszego tytułu w celu prowadzenia negocjacji dotyczących zawarcia porozumienia o zaangażowaniu pracowników w SCE z podmiotami uczestniczącymi;
- 7) organ przedstawicielski – organ reprezentujący pracowników, utworzony na mocy porozumienia, o którym mowa w rozdziale 2 działu 2 niniejszego tytułu lub na mocy przepisów rozdziału 3 działu 2 niniejszego tytułu;
- 8) zaangażowanie pracowników – zapewnienie prawa pracowników do informacji, konsultacji i uczestnictwa, umożliwiające im wywieranie wpływu na decyzje podejmowane w SCE;
- 9) informowanie – informowanie organu przedstawicielskiego lub, w razie niepowołania takiego organu, ustanowionych w inny sposób przedstawicieli pracowników, w sprawach dotyczących SCE oraz jej spółek zależnych i zakładów mających siedzibę w różnych państwach członkowskich, jak również w sprawach wykraczających poza uprawnienia organów spółek zależnych lub zakładów podejmujących decyzje w danych państwach członkowskich, w zakresie, formie i terminie umożliwiającym organowi przedstawicielskiemu lub ustanowionym w inny sposób przedstawicielom pracowników przeanalizowanie dostarczonych informacji i przygotowanie się do konsultacji z właściwym organem SCE;
- 10) konsultacje – wymianę poglądów i podjęcie dialogu między organem przedstawicielskim lub ustanowionymi w inny sposób przedstawicielami pracowników a właściwym organem SCE w zakresie, formie i terminie umożliwiającym wzięcie pod uwagę opinii wydanej po ich zakończeniu przy podejmowaniu decyzji w SCE;
- 11) uczestnictwo – wpływ organu przedstawicielskiego lub ustanowionych w inny sposób przedstawicieli pracowników na sprawy SCE przez prawo wyboru lub wyznaczenia określonej liczby członków do rady nadzorczej albo rady administrującej SCE, albo prawo ich rekomendowania lub prawo sprzeciwienia się wyznaczeniu niektórych albo wszystkich członków tych organów;
- 12) dane identyfikacyjne – imię i nazwisko, nazwę lub firmę podmiotów uczestniczących, zainteresowanych spółek zależnych lub zakładów, ich miejsce zamieszkania lub siedzibę, a jeżeli posiadają one numer identyfikacyjny lub są zarejestrowane w rejestrze – także ten numer identyfikacyjny lub numer w rejestrze.

DZIAŁ 2

Procedura negocjacyjna mająca zastosowanie do spółdzielni europejskiej utworzonej przez co najmniej dwie osoby prawne lub powstałej w drodze przekształcenia

Rozdział 1

Specjalny zespół negocjacyjny

Art. 35. 1. Zadaniem specjalnego zespołu negocjacyjnego jest zawarcie z podmiotami uczestniczącymi porozumienia w sprawie zasad zaangażowania pracowników w SCE.

2. Specjalny zespół negocjacyjny reprezentuje pracowników zatrudnionych w podmiotach uczestniczących oraz w zainteresowanych spółkach zależnych i zakładach mających wejść w skład SCE.

Art. 36. Specjalny zespół negocjacyjny powołuje się niezwłocznie po sporządzeniu przez podmioty uczestniczące planu utworzenia SCE, zgodnie z przepisami rozporządzenia.

Art. 37. 1. Podmioty uczestniczące określają dzień rozpoczęcia postępowania zmierzającego do utworzenia specjalnego zespołu negocjacyjnego. Powinien to być ten sam dzień dla wszystkich podmiotów uczestniczących.

2. W celu rozpoczęcia postępowania, o którym mowa w ust. 1, podmiot uczestniczący przedstawia przedstawicielom pracowników, a w razie ich nieustanowienia – pracownikom, w sposób przyjęty w tym podmiocie:

- 1) dane identyfikacyjne tego podmiotu uczestniczącego, zainteresowanych spółek zależnych i zakładów;
- 2) informację o liczbie pracowników zatrudnionych w każdym z podmiotów uczestniczących, w zainteresowanych spółkach zależnych i zakładach.

Art. 38. 1. W celu określenia podstawy podziału miejsc w specjalnym zespole negocjacyjnym, przypadających pracownikom z danego państwa członkowskiego, podmiot uczestniczący ustala liczbę pracowników na dzień rozpoczęcia postępowania, o którym mowa w art. 37 ust. 1.

2. Jeżeli w okresie od dnia ustalenia liczby pracowników, o którym mowa w ust. 1, do dnia powołania specjalnego zespołu negocjacyjnego liczba tych pracowników ulegnie istotnej zmianie, to podział miejsc w specjalnym zespole negocjacyjnym również ulega zmianie, przy zachowaniu warunków określonych w art. 40.

3. Przy ustalaniu liczby pracowników uwzględnia się zarówno osoby zatrudnione w pełnym, jak i niepełnym wymiarze czasu pracy w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.

Art. 39. 1. Członkowie specjalnego zespołu negocjacyjnego są wybierani lub wyznaczani w każdym państwie członkowskim zgodnie z prawem tego państwa członkowskiego.

2. Przy wyborze lub wyznaczeniu członków specjalnego zespołu negocjacyjnego należy zapewnić możliwie zrównoważoną reprezentację mężczyzn i kobiet.

Art. 40. 1. Na każdą grupę pracowników zatrudnionych w danym państwie członkowskim, obejmującą 10 % liczby pracowników zatrudnionych ogółem w podmiotach uczestniczących oraz zainteresowanych spółkach zależnych i zakładach we wszystkich państwach członkowskich, przypada jedno miejsce w specjalnym zespole negocjacyjnym.

2. W przypadku gdy liczba pracowników zatrudnionych w danym państwie członkowskim jest mniejsza od liczby stanowiącej 10 % liczby pracowników zatrudnionych ogółem, to jedno miejsce w specjalnym zespole negocjacyjnym przypada w tym państwie na grupę pracowników liczącą mniej niż 10 % liczby pracowników zatrudnionych ogółem.

3. W przypadku gdy liczba pracowników zatrudnionych w danym państwie członkowskim jest większa od liczby stanowiącej 10 % liczby pracowników zatrudnionych ogółem, to jedno miejsce w specjalnym zespole negocjacyjnym przypada na każdą następną grupę pracowników rozpoczynającą tworzenie kolejnej grupy pracowników liczącej 10 % liczby pracowników zatrudnionych ogółem.

4. W przypadku gdy SCE jest tworzona w drodze połączenia spółdzielni, w wyniku którego jedna lub więcej spółdzielni uczestniczących utraci z dniem rejestracji SCE osobowość prawną, pracownicy takiej spółdzielni mają prawo wyboru lub wyznaczenia zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego dodatkowo jednego członka specjalnego zespołu negocjacyjnego, przy czym nie może to prowadzić do sytuacji, aby w składzie tego zespołu pracownicy takiej spółdzielni byli podwójnie reprezentowani.

5. Liczba dodatkowych członków specjalnego zespołu negocjacyjnego pochodzących z danego państwa członkowskiego nie może przekroczyć 20 % członków tego zespołu wybranych lub wyznaczonych zgodnie z ust. 1–3.

6. Jeżeli liczba tracących osobowość prawną spółdzielni uczestniczących, o których mowa w ust. 4, przewyższa liczbę dostępnych dodatkowych miejsc, to dodatkowe miejsca przydziela się pracownikom tych spółdzielni w kolejności zmniejszającej się liczby pracowników zatrudnionych w każdej z tych spółdzielni.

Art. 41. 1. W przypadku gdy pracownicy podmiotu uczestniczącego, zainteresowanej spółki zależnej albo zakładu, mających wejść w skład SCE, są zatrudnieni w Rzeczypospolitej Polskiej u jednego pracodawcy, członków specjalnego zespołu negocjacyjnego wyznacza reprezentatywna zakładowa organizacja związkowa w rozumieniu art. 25^[3] ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 440 i 1661). Przepisy art. 25^[3] ust. 3, 4, 6 i 7 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych stosuje się odpowiednio. W przypadku braku takiej organizacji, członków specjalnego zespołu negocjacyjnego wybiera zebranie załogi.

2. W przypadku gdy u jednego pracodawcy działa więcej niż jedna reprezentatywna zakładowa organizacja związkowa, organizacje te wyznaczają wspólnie członków specjalnego zespołu negocjacyjnego.

3. Podmiot uczestniczący oraz zainteresowana spółka zależna albo zakład określa termin wyznaczenia członków specjalnego zespołu negocjacyjnego w trybie, o którym mowa w ust. 1 i 2.

4. Jeżeli porozumienie między reprezentatywnymi zakładowymi organizacjami związkowymi, o których mowa w ust. 2, nie zostanie osiągnięte, członków specjalnego zespołu negocjacyjnego wybiera zebranie załogi spośród kandydatów zgłoszonych przez reprezentatywne zakładowe organizacje związkowe. W przypadku gdy reprezentatywne zakładowe organizacje związkowe nie zgłoszą kandydatów, członków specjalnego zespołu negocjacyjnego wybiera zebranie załogi.

5. Członkami specjalnego zespołu negocjacyjnego mogą zostać przedstawiciele organizacji związkowej, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.⁵⁾), niebędący pracownikami podmiotu uczestniczącego, zainteresowanej spółki zależnej lub zakładu, rekomendowani przez tę organizację.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 568 i 2157, z 2021 r. poz. 2445, z 2022 r. poz. 2666, z 2023 r. poz. 1586 i 1723 oraz z 2025 r. poz. 39 i 1661.

6. Większość w specjalnym zespole negocjacyjnym powinni stanowić pracownicy podmiotów uczestniczących, zainteresowanych spółek zależnych lub zakładów.

7. Organizacje związkowe, o których mowa w ust. 5, mogą delegować swoich przedstawicieli do uczestniczenia w czynnościach związanych z przeprowadzeniem wyborów członków specjalnego zespołu negocjacyjnego.

Art. 42. 1. Wybory członków specjalnego zespołu negocjacyjnego organizuje podmiot uczestniczący, spółka zależna lub kierownictwo zakładu, powiadamiając pracowników, zakładowe organizacje związkowe oraz organizacje związkowe, o których mowa w art. 41 ust. 5, o terminie i sposobie ich przeprowadzenia nie później niż na 14 dni przed dniem wyborów, w sposób przyjęty u danego pracodawcy.

2. Wybory są bezpośrednie i odbywają się w głosowaniu tajnym. Uchwały o wyborze członków specjalnego zespołu negocjacyjnego są podejmowane zwykłą większością głosów.

3. Wybory są ważne, jeżeli uczestniczyło w nich co najmniej 50 % pracowników.

4. W przypadku gdy w wyborach nie uczestniczyło co najmniej 50 % pracowników, po upływie miesiąca od dnia wyborów przeprowadza się ponowne wybory, które są ważne bez względu na liczbę uczestniczących w nich pracowników.

Art. 43. 1. W skład specjalnego zespołu negocjacyjnego wchodzi kandydaci, którzy otrzymają kolejno największą liczbę głosów.

2. W przypadku gdy kandydaci otrzymają równą liczbę głosów, a liczba miejsc pozostających do obsadzenia jest mniejsza od liczby tych kandydatów, wyboru członka specjalnego zespołu negocjacyjnego dokonuje ponownie zebranie załogi spośród tych kandydatów.

Art. 44. 1. W przypadku gdy pracownicy podmiotów, spółek i zakładów, o których mowa w art. 41 ust. 1, są zatrudnieni u więcej niż jednego pracodawcy, podmioty uczestniczące, zarejestrowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokonują podziału przypadających zatrudnionym w Rzeczypospolitej Polskiej pracownikom miejsc w specjalnym zespole negocjacyjnym między poszczególnych pracodawców, stosownie do wielkości zatrudnienia w każdym z nich, tak aby w miarę możliwości z każdego podmiotu uczestniczącego był wyznaczony lub wybrany co najmniej jeden członek specjalnego zespołu negocjacyjnego.

2. Do powołania członków specjalnego zespołu negocjacyjnego u poszczególnych pracodawców stosuje się przepisy art. 41–43.

3. Członkowie specjalnego zespołu negocjacyjnego reprezentują ogół pracowników zatrudnionych u podmiotów uczestniczących, w spółkach i zakładach, o których mowa w art. 41 ust. 1.

Art. 45. 1. Mandat członka specjalnego zespołu negocjacyjnego będącego pracownikiem podmiotu uczestniczącego, spółki zależnej lub zakładu mających wejść w skład SCE wygasa w razie ustania stosunku pracy lub zrzeczenia się funkcji.

2. Mandat członka specjalnego zespołu negocjacyjnego będącego przedstawicielem reprezentatywnej organizacji związkowej, o której mowa w art. 41 ust. 5, wygasa w razie jego śmierci, zrzeczenia się funkcji lub cofnięcia rekomendacji przez tę organizację.

3. W razie wygaśnięcia mandatu członka specjalnego zespołu negocjacyjnego, skład tego zespołu uzupełnia się odpowiednio w trybie określonym w art. 41–43.

Art. 46. Podmioty uczestniczące, zarejestrowane w Rzeczypospolitej Polskiej, niezwłocznie udostępniają imienny wykaz osób wyznaczonych lub wybranych na członków specjalnego zespołu negocjacyjnego podmiotom uczestniczącym z innych państw członkowskich.

Rozdział 2

Porozumienie w sprawie zaangażowania pracowników w spółdzielni europejskiej

Art. 47. 1. W terminie 14 dni od dnia powołania specjalnego zespołu negocjacyjnego, podmioty uczestniczące zwołują pierwsze zebranie tego zespołu w celu zawarcia porozumienia, określającego zasady zaangażowania pracowników w SCE, zwanego dalej „porozumieniem”.

2. Specjalny zespół negocjacyjny wybiera ze swojego grona przewodniczącego oraz uchwała wewnętrzny regulamin.

3. Przy wykonywaniu zadań specjalny zespół negocjacyjny może korzystać z pomocy powołanych przez siebie ekspertów.

4. Na wniosek specjalnego zespołu negocjacyjnego eksperci mogą uczestniczyć w negocjacjach w charakterze doradców tego zespołu.

Art. 48. Podmioty uczestniczące są obowiązane do bieżącego przedstawiania specjalnemu zespołowi negocjacyjnemu informacji o planach i przebiegu tworzenia SCE do dnia jej rejestracji.

Art. 49. Koszty związane z utworzeniem i działalnością specjalnego zespołu negocjacyjnego ponoszą podmioty uczestniczące na zasadach określonych w zawartym przez nie porozumieniu.

Art. 50. 1. W przypadku niezawarcia porozumienia:

- 1) koszty podróży służbowych członków specjalnego zespołu negocjacyjnego w związku z uczestnictwem w zespole ponosi podmiot uczestniczący, jeżeli członek zespołu jest jego pracownikiem albo pracownikiem jego spółki zależnej lub zakładu, albo też osobą niebędącą pracownikiem, wyznaczoną lub wybraną do zespołu przez pracowników jednej z tych jednostek organizacyjnych;
- 2) pozostałe koszty ponoszą podmioty uczestniczące proporcjonalnie do liczby zatrudnionych pracowników, włączając pracowników zatrudnionych przez ich spółki zależne i zakłady.

2. Jeżeli specjalny zespół negocjacyjny korzysta z pomocy ekspertów, obowiązek pokrycia kosztów ogranicza się do kosztów pomocy udzielonej przez jednego eksperta, chyba że podmioty uczestniczące i specjalny zespół negocjacyjny postanowią inaczej.

Art. 51. 1. Specjalny zespół negocjacyjny podejmuje decyzje w drodze uchwały, bezwzględną większością głosów, pod warunkiem że większość ta oznacza większość reprezentowanych pracowników, z zastrzeżeniem art. 52 ust. 1 i 2 oraz art. 57 ust. 2.

2. Każdemu członkowi specjalnego zespołu negocjacyjnego przysługuje jeden głos.

3. Liczbę pracowników reprezentowanych przez każdego z członków specjalnego zespołu negocjacyjnego, wybranych przez pracowników tego samego podmiotu uczestniczącego lub tej samej zainteresowanej spółki zależnej lub zakładu, ustala się przez podzielenie liczby pracowników zatrudnionych w tym podmiocie uczestniczącym, w zainteresowanej spółce zależnej i zakładzie w danym państwie członkowskim na dzień głosowania przez liczbę członków specjalnego zespołu negocjacyjnego wyznaczonych lub wybranych w tych podmiotach uczestniczących, spółkach i zakładach. W pozostałych przypadkach członek reprezentuje pracowników podmiotu uczestniczącego, zainteresowanej spółki zależnej lub zakładu, w których został wybrany.

Art. 52. 1. W przypadku gdy SCE ma być utworzona przez połączenie spółdzielni, jeżeli uprawnienie do uczestnictwa przysługuje co najmniej jednej czwartej ogólnej liczby pracowników spółdzielni uczestniczących, wyrażenie zgody w porozumieniu na ograniczenie uprawnień do uczestnictwa pracowników SCE w porównaniu z poziomem tych uprawnień w spółdzielniach uczestniczących wymaga większości dwóch trzecich głosów członków specjalnego zespołu negocjacyjnego, reprezentujących co najmniej dwie trzecie ogólnej liczby pracowników, w tym głosów członków reprezentujących pracowników zatrudnionych co najmniej w dwóch państwach członkowskich.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również w przypadku, gdy SCE ma być utworzona w inny sposób niż przez połączenie, jeżeli uprawnienie do uczestnictwa przysługuje co najmniej połowie ogólnej liczby pracowników podmiotów uczestniczących.

3. Przez ograniczenie uprawnień do uczestnictwa rozumie się obniżenie liczby członków w radzie nadzorczej albo radzie administrującej SCE, w porównaniu z najwyższą ich liczbą w tych organach podmiotów uczestniczących.

Art. 53. 1. Negocjacje prowadzone przez specjalny zespół negocjacyjny z podmiotami uczestniczącymi w celu zawarcia porozumienia mogą trwać przez okres do sześciu miesięcy od dnia powołania specjalnego zespołu negocjacyjnego.

2. Strony negocjacji mogą wspólnie zdecydować o przedłużeniu ich trwania do roku.

Art. 54. Specjalny zespół negocjacyjny oraz podmioty uczestniczące prowadzą negocjacje w dobrej wierze w sposób zmierzający do zawarcia porozumienia.

Art. 55. W przypadku wystąpienia trudności w negocjacjach strony mogą powołać mediatora, do którego stosuje się odpowiednio przepisy art. 11 i art. 11^[1] ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 123 oraz z 2025 r. poz. 1661), jeżeli statutowa siedziba SCE ma być zarejestrowana w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 56. 1. Podmioty uczestniczące oraz specjalny zespół negocjacyjny zawierają porozumienie w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

2. Porozumienie podpisują osoby upoważnione do składania oświadczeń woli w imieniu podmiotów uczestniczących oraz przewodniczący specjalnego zespołu negocjacyjnego i co najmniej jeden członek tego zespołu.

3. Porozumienie dotyczy wszystkich pracowników SCE.

Art. 57. 1. Specjalny zespół negocjacyjny może podjąć uchwałę o niepodejmowaniu negocjacji lub o ich zakończeniu bez zawarcia porozumienia. Specjalny zespół negocjacyjny niezwłocznie zawiadamia podmioty uczestniczące o treści tej uchwały. W przypadku podjęcia uchwały o niepodejmowaniu negocjacji lub o ich zakończeniu bez zawarcia porozumienia nie stosuje się przepisów rozdziału 3 niniejszego działu.

2. Do podjęcia uchwały o niepodejmowaniu negocjacji lub o ich zakończeniu bez zawarcia porozumienia jest wymagana większość dwóch trzecich głosów członków specjalnego zespołu negocjacyjnego reprezentujących co najmniej dwie trzecie liczby pracowników, w tym głosów członków reprezentujących pracowników zatrudnionych w co najmniej dwóch państwach członkowskich.

3. W przypadku podjęcia uchwały, o której mowa w ust. 1, wobec pracowników zatrudnionych w SCE stosuje się przepisy danego państwa członkowskiego dotyczące konsultacji i informowania pracowników.

4. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku utworzenia SCE w drodze przekształcenia, jeżeli w spółdzielni, która ma być przekształcana, jest zapewnione uczestnictwo pracowników.

5. Specjalny zespół negocjacyjny zbiera się ponownie na pisemny wniosek co najmniej 10 % pracowników zatrudnionych w SCE, jej spółkach zależnych i zakładach lub ich przedstawicieli – po dwóch latach od podjęcia uchwały, o której mowa w ust. 1, chyba że specjalny zespół negocjacyjny i SCE ustalą krótszy termin. W przypadku nieosiągnięcia porozumienia w wyniku ponownych negocjacji nie stosuje się przepisów rozdziału 3 niniejszego działu.

6. Do SCE będącej przedsiębiorstwem o zasięgu wspólnotowym lub przedsiębiorstwem kontrolującym grupę przedsiębiorstw o zasięgu wspólnotowym, w rozumieniu odpowiednio art. 2 pkt 3 i 4 ustawy o europejskich radach zakładowych, nie stosuje się przepisów tej ustawy, chyba że specjalny zespół negocjacyjny podejmie uchwałę, o której mowa w ust. 1.

Art. 58. 1. Porozumienie określa w szczególności:

- 1) zakres jego stosowania;
- 2) skład, liczbę i podział miejsc w organie przedstawicielskim, który będzie partnerem właściwego organu SCE w zakresie wykonywania uprawnień do informacji i konsultacji, przysługujących pracownikom SCE, jej spółek zależnych i zakładów;
- 3) funkcje organu przedstawicielskiego oraz sposób informowania tego organu i konsultacji z nim;
- 4) częstotliwość zebrań organu przedstawicielskiego;
- 5) przyznane organowi przedstawicielskiemu środki finansowe i materialne;
- 6) w przypadku ustanowienia jednego lub więcej sposobów informacji i konsultacji – zamiast powoływania organu przedstawicielskiego – tryb wyłaniania przedstawicieli pracowników w celu stosowania tych sposobów informacji i konsultacji oraz środki ich wdrożenia;
- 7) w przypadku ustanowienia zasad uczestnictwa – treść tych zasad z uwzględnieniem liczby członków w radzie nadzorczej albo radzie administrującej SCE, których pracownicy będą mieli prawo wybrać, wyznaczyć lub rekomendować, albo liczby członków, których wyznaczeniu pracownicy będą mieli prawo się sprzeciwić, procedury wpływania pracowników na skład tych organów oraz uprawnienia członków reprezentujących pracowników;
- 8) dzień wejścia w życie porozumienia, czas jego trwania, przypadki, kiedy porozumienie może być ponownie negocjowane, i procedury negocjacji.

2. Porozumienie może zawierać ustalenia dotyczące uprawnienia pracowników do uczestnictwa z prawem głosu w walnym zgromadzeniu, w zgromadzeniu sektorowym lub w zgromadzeniu sekcji, o ile zostaną spełnione warunki określone w art. 59 ust. 4 rozporządzenia.

3. Do treści porozumienia nie stosuje się przepisów rozdziału 3 niniejszego działu, chyba że strony postanowią inaczej.

Art. 59. W SCE, która ma być utworzona w drodze przekształcenia, określony porozumieniem poziom zaangażowania pracowników nie może być niższy od poziomu zaangażowania w spółdzielni przekształcanej.

Rozdział 3

Zasady standardowe zaangażowania pracowników w spółdzielni europejskiej

Art. 60. Zasady standardowe zaangażowania pracowników w SCE, określone w niniejszym rozdziale, stosuje się od dnia jej rejestracji, w przypadku gdy:

- 1) podmioty uczestniczące i specjalny zespół negocjacyjny tak postanowią albo

- 2) porozumienie nie zostanie zawarte w terminie określonym w art. 53 i:
 - a) właściwe organy podmiotów uczestniczących zdecydują o stosowaniu tych zasad i tym samym o kontynuowaniu postępowania rejestracyjnego i
 - b) specjalny zespół negocjacyjny nie podejmie uchwały, o której mowa w art. 57 ust. 1.

Art. 61. Zasady standardowe uczestnictwa w SCE stosuje się wyłącznie w przypadkach:

- 1) utworzenia SCE w drodze przekształcenia spółdzielni, jeżeli zgodnie z prawem państwa członkowskiego przepisy odnoszące się do uczestnictwa w radzie nadzorczej albo radzie administrującej spółdzielni miały zastosowanie do spółdzielni przekształconej w SCE;
- 2) utworzenia SCE w drodze połączenia, gdy:
 - a) przed dniem rejestracji SCE jedna lub więcej form uczestnictwa były stosowane w jednej lub więcej spółdzielniach uczestniczących, obejmujących co najmniej 25 % łącznej liczby pracowników we wszystkich spółdzielniach uczestniczących, albo
 - b) przed dniem rejestracji SCE jedna lub więcej form uczestnictwa były stosowane w jednej lub więcej spółdzielniach uczestniczących, obejmujących mniej niż 25 % łącznej liczby pracowników we wszystkich spółdzielniach uczestniczących, o ile specjalny zespół negocjacyjny tak postanowi. Specjalny zespół negocjacyjny podejmuje decyzję w tej sprawie po upływie terminu, o którym mowa w art. 53, lub przed upływem tego terminu, jeżeli strony zgodnie oświadczą, że negocjacje nad zawarciem porozumienia zakończyły się niepowodzeniem;
- 3) utworzenia SCE w inny sposób niż określony w pkt 1 i 2, gdy:
 - a) przed dniem rejestracji SCE jedna lub więcej form uczestnictwa były stosowane w jednym lub więcej podmiotów uczestniczących, obejmujących co najmniej 50 % łącznej liczby pracowników we wszystkich podmiotach uczestniczących, albo
 - b) przed dniem rejestracji SCE jedna lub więcej form uczestnictwa były stosowane w jednym lub więcej podmiotów uczestniczących, obejmujących mniej niż 50 % łącznej liczby pracowników we wszystkich podmiotach uczestniczących, o ile specjalny zespół negocjacyjny tak postanowi. Specjalny zespół negocjacyjny podejmuje decyzję w tej sprawie po upływie terminu, o którym mowa w art. 53, lub przed upływem tego terminu, jeżeli strony zgodnie oświadczą, że negocjacje nad zawarciem porozumienia zakończyły się niepowodzeniem.

Art. 62. 1. Jeżeli w podmiotach uczestniczących występuje więcej niż jedna forma uczestnictwa, specjalny zespół negocjacyjny po upływie terminu, o którym mowa w art. 53, lub przed upływem tego terminu, jeżeli strony zgodnie oświadczą, że negocjacje nad zawarciem porozumienia zakończyły się niepowodzeniem, dokonuje wyboru, która z form znajdzie zastosowanie w SCE.

2. Specjalny zespół negocjacyjny jest obowiązany poinformować podmioty uczestniczące o tym, która z form uczestnictwa znajdzie zastosowanie w SCE.

3. W przypadku niepodjęcia przez specjalny zespół negocjacyjny decyzji w sprawie wyboru jednej z form uczestnictwa zgodnie z ust. 1, o wyborze formy uczestnictwa decyduje organ przedstawicielski w ciągu 30 dni od dnia rejestracji SCE.

Art. 63. Organ przedstawicielski składa się z pracowników SCE oraz jej spółek zależnych i zakładów, wyznaczonych lub wybranych spośród pracowników przez przedstawicieli pracowników, a w razie ich braku – przez zebrania załóg.

Art. 64. 1. Członkowie organu przedstawicielskiego w liczbie ustalonej zgodnie z art. 40 ust. 1–3 są wyznaczeni lub wybierani zgodnie z prawem państwa członkowskiego lub praktyką tego państwa. Przepis art. 39 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Kadencja członków organu przedstawicielskiego trwa 4 lata.

3. Członkostwo w organie przedstawicielskim ustaje w przypadkach określonych w art. 45 ust. 1.

Art. 65. 1. Liczba członków organu przedstawicielskiego oraz podział miejsc w tym organie podlegają weryfikacji co 2 lata, stosownie do zmiany liczby pracowników zatrudnionych w SCE, jej spółkach zależnych i zakładach.

2. W przypadku wystąpienia istotnej zmiany liczby pracowników zatrudnionych w SCE, jej spółkach zależnych i zakładach, właściwy organ SCE zwraca się do przedstawicieli pracowników, a w razie ich braku – do pracowników zatrudnionych w poszczególnych państwach członkowskich, o dokonanie ponownego wyznaczenia lub wyboru członków organu przedstawicielskiego w liczbie określonej w art. 40 ust. 1–3.

3. Z dniem wyznaczenia lub wyboru nowych członków organu przedstawicielskiego kończy się kadencja członków organu przedstawicielskiego pochodzących z państwa członkowskiego, którego dotyczą zmiany.

Art. 66. 1. Członkowie organu przedstawicielskiego reprezentujący pracowników zatrudnionych w Rzeczypospolitej Polskiej są wybierani lub wyznaczani w trybie określonym w art. 41 ust. 1–4 i 7 oraz art. 42–44.

2. Czynności prowadzące do wyboru członków organu przedstawicielskiego podejmuje się w ciągu miesiąca od dnia wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 60.

Art. 67. Organ przedstawicielski niezwłocznie zawiadamia właściwy organ SCE o swym składzie. Właściwy organ SCE przekazuje informację o składzie organu przedstawicielskiego właściwym organom spółek zależnych i kierownictwom zakładów.

Art. 68. Właściwy organ SCE niezwłocznie po otrzymaniu informacji o składzie organu przedstawicielskiego zwołuje zebranie organizacyjne, na którym:

- 1) następuje ukonstytuowanie się organu przedstawicielskiego;
- 2) organ przedstawicielski wybiera ze swojego składu przewodniczącego;
- 3) organ przedstawicielski uchwała wewnętrzny regulamin.

Art. 69. 1. W przypadku uzasadnionym liczebnością organu przedstawicielskiego, powołuje on ze swojego składu prezydium.

2. W skład prezydium wchodzi przewodniczący i dwóch członków. Osoby powołane do prezydium powinny pochodzić z różnych państw członkowskich.

3. Do zadań prezydium należy prowadzenie spraw bieżących.

Art. 70. Organ przedstawicielski podejmuje decyzje w drodze uchwały, bezwzględną większością głosów, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 57 ust. 1, w sytuacji gdy organowi przedstawicielskiemu przysługują uprawnienia specjalnego zespołu negocjacyjnego zgodnie z art. 71 ust. 2.

Art. 71. 1. Organ przedstawicielski po upływie 4 lat od ukonstytuowania się rozważy, czy zasadne jest rozpoczęcie negocjacji z właściwym organem SCE w celu zawarcia porozumienia, o którym mowa w art. 47 ust. 1.

2. W przypadku podjęcia uchwały o rozpoczęciu negocjacji, o których mowa w ust. 1, organowi przedstawicielskiemu przysługują prawa i obowiązki specjalnego zespołu negocjacyjnego.

3. W przypadku niepodjęcia uchwały o rozpoczęciu negocjacji lub gdy upłynie termin, w którym negocjacje powinny zostać zakończone, stosuje się nadal przepisy rozdziału 3 niniejszego działu.

Art. 72. Organ przedstawicielski jest uprawniony do uzyskiwania informacji i prowadzenia konsultacji dotyczących SCE lub którejkolwiek z jej spółek zależnych albo zakładów, w tym mających siedzibę w innym państwie członkowskim niż siedziba statutowa SCE, jak również w sprawach wykraczających poza uprawnienia organów spółek podejmujących decyzje w danych państwach członkowskich.

Art. 73. 1. Właściwy organ SCE zwołuje co najmniej raz w roku spotkanie z organem przedstawicielskim w celu poinformowania o sytuacji gospodarczej i perspektywach SCE na podstawie sporządzanych okresowo sprawozdań. Informacje te właściwy organ SCE przekazuje również właściwym organom spółek zależnych i kierownictwom zakładów.

2. Uzyskiwane informacje oraz prowadzone konsultacje dotyczą w szczególności:

- 1) struktury SCE;
- 2) sytuacji gospodarczej i finansowej oraz przewidywanego rozwoju działalności, w tym produkcji, sprzedaży i inwestycji;
- 3) sytuacji i przewidywanych zmian w zatrudnieniu;
- 4) wprowadzenia istotnych zmian organizacyjnych;
- 5) wprowadzenia nowych metod pracy i procesów produkcji;
- 6) zmiany lokalizacji, łączenia, podziału oraz likwidacji przedsiębiorstw lub zakładów, albo ich istotnych części;
- 7) grupowych zwolnień.

3. Właściwy organ SCE dostarcza organowi przedstawicielskiemu program zebrania rady nadzorczej i zarządu SCE albo rady administrującej, jak również kopie dokumentów przedkładanych walnemu zgromadzeniu.

Art. 74. W przypadku wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności mających istotny wpływ na sytuację pracowników, w szczególności w przypadku zmiany lokalizacji przedsiębiorstwa lub zakładu, przejścia przedsiębiorstwa lub zakładu na innego pracodawcę albo likwidacji przedsiębiorstwa lub zakładu oraz grupowych zwolnień, właściwy organ SCE jest obowiązany zawiadomić o tym organ przedstawicielski.

Art. 75. 1. Na wniosek organu przedstawicielskiego, a w przypadkach niecierpiących zwłoki na wniosek jego prezydium, właściwy organ SCE albo przedstawiciele innej właściwej struktury zarządzania w SCE, uprawnieni do samodzielnego podejmowania decyzji, są obowiązani spotkać się z organem przedstawicielskim lub jego prezydium w celu udzielenia informacji lub przeprowadzenia konsultacji dotyczących spraw mających istotne znaczenie dla interesów pracowniczych.

2. W spotkaniu, o którym mowa w ust. 1, organizowanym z udziałem prezydium, mogą uczestniczyć członkowie organu przedstawicielskiego reprezentujący pracowników bezpośrednio zainteresowanych sprawami będącymi przedmiotem udzielonych informacji lub przeprowadzanych konsultacji.

Art. 76. 1. Spotkanie, o którym mowa w art. 75 ust. 1, powinno być zorganizowane niezwłocznie.

2. Organ przedstawicielski lub jego prezydium mogą przedstawić na piśmie swoją opinię w sprawach będących przedmiotem konsultacji w czasie trwania spotkania lub w terminie 14 dni po jego zakończeniu.

3. Właściwy organ SCE przed podjęciem decyzji, której opinia dotyczy, rozpatruje tę opinię, a o jej uwzględnieniu albo nieuwzględnieniu zawiadamia wnioskodawcę.

4. W przypadku nieuwzględnienia opinii, organ przedstawicielski lub jego prezydium mają prawo do kolejnego spotkania z właściwym organem SCE, w celu osiągnięcia porozumienia w sprawie będącej przedmiotem konsultacji.

Art. 77. Spotkaniom, o których mowa w art. 73 i 75, przewodniczą na przemian przewodniczący organu przedstawicielskiego lub wskazany przez niego członek oraz osoba wskazana przez właściwy organ SCE.

Art. 78. 1. Organ przedstawicielski albo jego prezydium może poprzedzić każde spotkanie z właściwym organem SCE posiedzeniem we własnym gronie. W takim posiedzeniu prezydium mogą uczestniczyć członkowie organu przedstawicielskiego reprezentujący pracowników bezpośrednio zainteresowanych sprawami będącymi przedmiotem udzielonej informacji lub przeprowadzanych konsultacji.

2. Organ przedstawicielski albo prezydium mogą korzystać z pomocy wybranych przez siebie ekspertów.

Art. 79. Obowiązek organizowania spotkań oraz wysłuchania przedstawicieli pracowników nie ogranicza uprawnień decyzyjnych właściwego organu SCE.

Art. 80. Członkowie organu przedstawicielskiego informują, z zastrzeżeniem zachowania informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, przedstawicieli pracowników w SCE oraz w jej spółkach zależnych i zakładach, a w braku przedstawicieli – pracowników, o treści informacji i wynikach konsultacji uzyskanych zgodnie z przepisami art. 73, 75 i 76.

Art. 81. Członkowie organu przedstawicielskiego w związku z wypełnianiem swoich zadań mają prawo do płatnego urlopu szkoleniowego w wymiarze nieprzekraczającym dwóch miesięcy w okresie kadencji. Za czas urlopu szkoleniowego przysługuje wynagrodzenie obliczane jak za czas urlopu wypoczynkowego.

Art. 82. 1. Koszty związane z działalnością organu przedstawicielskiego, w szczególności koszty organizacji spotkań, zakwaterowania, wyżywienia, przejazdów, tłumaczeń oraz niezbędnych szkoleń ponosi SCE, chyba że właściwy organ SCE i organ przedstawicielski postanowią inaczej.

2. Jeżeli organ przedstawicielski korzysta z pomocy ekspertów, obowiązek pokrycia kosztów ogranicza się do kosztów pomocy udzielonej przez jednego eksperta, chyba że właściwy organ SCE i organ przedstawicielski postanowią inaczej.

3. Właściwy organ SCE ustala, w uzgodnieniu z organem przedstawicielskim, coroczny budżet organu przedstawicielskiego. W przypadku gdy budżet nie zostanie uzgodniony w terminie do końca roku kalendarzowego poprzedzającego dany rok budżetowy, właściwy organ SCE ustala go samodzielnie, z tym że powinien przeznaczyć na działalność organu przedstawicielskiego co najmniej kwotę wynikającą z pomnożenia liczby członków organu przedstawicielskiego przez wysokość trzykrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw z ostatniego kwartału roku poprzedzającego dany rok kalendarzowy, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 83. 1. Pracownicy utworzonej SCE oraz pracownicy jej spółek zależnych i zakładów lub organ przedstawicielski mają prawo wyboru, wyznaczenia lub rekomendowania osób do rady nadzorczej albo rady administrującej SCE lub prawo wyrażenia sprzeciwu wobec wyznaczonych członków tych organów w liczbie równej najwyższej stosowanej liczbie występującej w podmiotach uczestniczących przed dniem rejestracji SCE.

2. Jeżeli przed rejestracją SCE utworzonej w drodze przekształcenia w spółdzielni przekształcanej stosowano rozwiązania dotyczące uczestnictwa w radzie nadzorczej albo radzie administrującej, rozwiązania te mają zastosowanie w SCE.

3. Jeżeli przed rejestracją SCE w żadnym z podmiotów uczestniczących nie stosowano rozwiązań dotyczących uczestnictwa, to w SCE nie ma obowiązku przyjęcia rozwiązań w tym zakresie.

Art. 84. 1. Podziału miejsc w radzie nadzorczej albo radzie administrującej SCE między pracowników z różnych państw członkowskich dokonuje organ przedstawicielski, proporcjonalnie do liczby pracowników zatrudnionych przez SCE, jej spółki zależne i zakłady w poszczególnych państwach członkowskich.

2. Jeżeli w wyniku podziału, o którym mowa w ust. 1, pracownicy zatrudnieni w jednym lub więcej państwach członkowskich nie mieliby swojego przedstawiciela w radzie nadzorczej albo radzie administrującej SCE, to organ przedstawicielski decyduje o przyznaniu jednego miejsca w tych organach SCE pracownikom z państwa pozbawionego reprezentacji, w następującej kolejności:

- 1) pracownikom zatrudnionym w państwie, w którym SCE ma swoją siedzibę statutową;
- 2) pracownikom zatrudnionym w państwie, w którym SCE, jej spółki zależne i zakłady zatrudniają największą liczbę pracowników.

3. Podziału miejsc, o których mowa w ust. 1, między pracowników zatrudnionych u poszczególnych pracodawców SCE, spółek zależnych i zakładów dokonuje organ przedstawicielski, proporcjonalnie do liczby zatrudnionych pracowników.

Art. 85. Organ przedstawicielski decyduje o sposobie rekomendowania przez pracowników osób do rady nadzorczej albo rady administrującej SCE lub wyrażania przez pracowników sprzeciwu wobec wyznaczenia określonej liczby członków tych organów – jeżeli takie formy uczestnictwa obowiązują w SCE.

Art. 86. Osoby reprezentujące w radzie nadzorczej albo radzie administrującej SCE pracowników zatrudnionych w Rzeczypospolitej Polskiej są wybierane w wyborach bezpośrednich i tajnych przez zebrania ogólne załóg zakładów, zgodnie z przyjętymi w tych zakładach regulaminami.

Art. 87. Członkom rady nadzorczej albo rady administrującej SCE, wybranym, wyznaczonym lub rekomendowanym, zgodnie ze stosowanymi formami uczestnictwa, przysługują prawa i obowiązki, w tym prawo głosu, na równi z innymi członkami tych organów.

DZIAŁ 3

Procedura negocjacyjna mająca zastosowanie do spółdzielni europejskiej utworzonej wyłącznie przez osoby fizyczne lub przez jedną osobę prawną i osoby fizyczne

Art. 88. Do SCE utworzonej wyłącznie przez osoby fizyczne lub przez jedną osobę prawną i osoby fizyczne, które łącznie zatrudniają co najmniej 50 pracowników w co najmniej dwóch państwach członkowskich, stosuje się przepisy działu 2 niniejszego tytułu.

Art. 89. 1. Do SCE utworzonej wyłącznie przez osoby fizyczne lub przez jedną osobę prawną i osoby fizyczne, które łącznie zatrudniają mniej niż 50 pracowników lub zatrudniają 50 lub więcej pracowników tylko w jednym państwie członkowskim, nie stosuje się przepisów działu 2 niniejszego tytułu.

2. W SCE, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy dotyczące informowania, konsultacji i uczestnictwa pracowników obowiązujące w państwie członkowskim statutowej siedziby SCE, mające zastosowanie do innych osób prawnych tego samego typu.

3. W spółkach zależnych i zakładach SCE, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy dotyczące informowania, konsultacji i uczestnictwa pracowników obowiązujące w państwie członkowskim, w którym się znajdują, mające zastosowanie do innych osób prawnych tego samego typu.

Art. 90. W przypadku gdy w SCE, o której mowa w art. 89, pracownicy mieli prawo do uczestnictwa, to w razie przeniesienia jej statutowej siedziby do innego państwa członkowskiego prawo to powinno być zapewnione co najmniej na tym samym poziomie.

Art. 91. W przypadku gdy po rejestracji SCE, o której mowa w art. 89, przynajmniej jedna trzecia ogólnej liczby pracowników tej SCE i jej spółek zależnych oraz zakładów, w co najmniej dwóch różnych państwach członkowskich wystąpi z takim wnioskiem lub gdy łączna liczba zatrudnionych wyniesie co najmniej 50 pracowników, stosuje się przepisy działu 2 niniejszego tytułu. W takich przypadkach SCE oraz jej spółkom zależnym lub zakładom przysługują uprawnienia podmiotów uczestniczących oraz zainteresowanych spółek zależnych lub zakładów.

DZIAŁ 4

Zakaz ujawniania informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstw

Art. 92. 1. Członkowie specjalnego zespołu negocyjacyjnego, organu przedstawicielskiego, inni przedstawiciele pracowników, ustanowieni w trybie, o którym mowa w art. 58 ust. 1 pkt 6, eksperci oraz tłumacze są obowiązani do nieujawniania uzyskanych w związku z pełnioną funkcją informacji, co do których właściwy organ SCE zastrzegł obowiązek zachowania ich poufności.

2. Obowiązek nieujawniania uzyskanych informacji trwa również po zaprzestaniu pełnienia funkcji, chyba że właściwy organ inaczej określi zakres związania tajemnicą.

Art. 93. 1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach właściwy organ SCE może odmówić udostępnienia informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, których ujawnienie mogłoby, według obiektywnych kryteriów, poważnie zakłócić działalność SCE, jej spółki zależnej lub zakładu albo narazić je na znaczną szkodę.

2. W przypadku powzięcia wątpliwości, czy zastrzeżenie poufności informacji lub ich nieudostępnienie jest zgodne z art. 92 lub ust. 1, specjalny zespół negocyjacyjny, organ przedstawicielski lub inni przedstawiciele pracowników, ustanowieni w trybie, o którym mowa w art. 58 ust. 1 pkt 6, mogą wystąpić do sądu rejonowego – sądu gospodarczego z wnioskiem o ustalenie, czy zastrzeżenie poufności informacji lub ich nieudostępnienie jest zgodne z art. 92 lub ust. 1, oraz zwolnienie z obowiązku zachowania poufności informacji lub o nakazanie udostępnienia informacji.

3. W sprawach, o których mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o rozpoznawaniu spraw z zakresu przepisów o przedsiębiorstwach państwowych i o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego, z wyłączeniem art. 691^[1] § 2 i art. 691^[7]. Zdolność sądową w tych sprawach ma specjalny zespół negocyjacyjny, organ przedstawicielski, inni przedstawiciele pracowników ustanowieni na podstawie porozumienia zawartego zgodnie z art. 58 ust. 1 pkt 6 oraz właściwy organ SCE.

Art. 94. 1. Sąd, działając na podstawie art. 93 ust. 2 i 3, na wniosek właściwego organu SCE lub z urzędu, może, w drodze postanowienia, w niezbędnym zakresie ograniczyć prawo wglądu do materiału dowodowego załączonego przez właściwy organ do akt sprawy w toku postępowania sądowego, jeżeli udostępnienie tego materiału groziłoby ujawnieniem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa lub innych tajemnic podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych.

2. Na postanowienie sądu ograniczające prawo wglądu do materiału dowodowego zażalenie nie przysługuje.

Art. 95. Przepisy art. 92–94 nie naruszają przepisów o ochronie informacji niejawnych oraz przepisów o innych tajemnicach chronionych prawem.

DZIAŁ 5

Ochrona praw pracowników w zakresie zaangażowania

Rozdział 1

Ochrona przedstawicieli pracowników

Art. 96. Pracodawca nie może wypowiedzieć ani rozwiązać stosunku pracy z pracownikiem będącym członkiem specjalnego zespołu negocyjacyjnego, organu przedstawicielskiego albo przedstawicielem pracowników w radzie nadzorczej albo radzie administrującej SCE w czasie trwania mandatu oraz w okresie roku po jego wygaśnięciu bez zgody reprezentującej pracownika zakładowej organizacji związkowej, a jeżeli pracownik nie jest reprezentowany przez zakładową organizację związkową – bez zgody okręgowego inspektora pracy właściwego miejscowo dla siedziby pracodawcy.

Art. 97. Pracodawca nie może zmienić jednostronnie warunków pracy lub płacy na niekorzyść pracownika będącego członkiem specjalnego zespołu negocyjacyjnego, organu przedstawicielskiego albo przedstawicielem pracowników w radzie nadzorczej albo radzie administrującej SCE w czasie trwania mandatu oraz w okresie roku po jego wygaśnięciu bez zgody reprezentującej pracownika zakładowej organizacji związkowej, a jeżeli pracownik nie jest reprezentowany przez zakładową organizację związkową – bez zgody okręgowego inspektora pracy właściwego miejscowo dla siedziby pracodawcy.

Art. 98. Pracownik, będący członkiem organów, o których mowa w art. 96, w związku z udziałem w pracach tych organów, ma prawo do zwolnienia od pracy zawodowej z zachowaniem prawa do wynagrodzenia na zasadach dotyczących członka zarządu zakładowej organizacji związkowej, określonych w art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.

Art. 99. Przepisy art. 96–98 stosuje się odpowiednio do przedstawicieli pracowników ustanowionych w trybie, o którym mowa w art. 58 ust. 1 pkt 6, innych niż członkowie organu przedstawicielskiego.

Rozdział 2

Środki zapobiegające nadużyciom

Art. 100. 1. Jeżeli po rejestracji nastąpią istotne zmiany w SCE, jej spółkach zależnych lub zakładach, dotyczące ich struktury, liczby pracowników, a w przypadku SCE również miejsca jej rejestracji, wskazujące na zamiar pozbawienia lub ograniczenia pod jakimkolwiek względem praw pracowników w zakresie zaangażowania, przeprowadza się negocjacje, których celem jest zawarcie porozumienia określającego zasady zaangażowania pracowników w SCE w zmienionych warunkach.

2. Z żądaniem podjęcia negocjacji występuje organ przedstawicielski.

3. Do negocjacji stosuje się przepisy rozdziału 2 działu 2 niniejszego tytułu, przy czym organowi przedstawicielskiemu przysługują prawa i obowiązki specjalnego zespołu negocjacyjnego, a SCE, jej spółkom zależnym lub zakładom – prawa i obowiązki podmiotów uczestniczących.

Art. 101. W przypadkach określonych w art. 60–62 do zaangażowania pracowników w zmienionych warunkach stosuje się przepisy rozdziału 3 działu 2 niniejszego tytułu w takim zakresie, w jakim zmiany zagrażają pozbawieniem lub ograniczeniem praw pracowników.

TYTUŁ IV

Przepisy porządkowe i karne

Art. 102. 1. Kto, będąc członkiem zarządu albo członkiem rady administrującej SCE, wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi, dopuszcza do tego, że w tej SCE:

- 1) nie prowadzi się listy członków SCE zgodnie z przepisem art. 14 ust. 4 rozporządzenia,
- 2) nie zwołuje się walnego zgromadzenia,
- 3) nie poddaje się SCE lustracji,
- 4) osobie powołanej do lustracji odmawia się wyjaśnień lub udziela się wyjaśnień niezgodnych ze stanem faktycznym, nie dopuszcza się jej do pełnienia obowiązków lub nie przedkłada się stosownych dokumentów,
- 5) nie udostępnia się członkom SCE protokołu lustracji,
- 6) sądowi rejestrowemu nie przedstawia się wniosku o wyznaczenie biegłych rewidentów,
- 7) nie ogłasza się wzmianki o złożeniu opinii przez biegłego rewidenta w sądzie rejestrowym zgodnie z przepisem art. 312 § 7 Kodeksu spółek handlowych,

podlega grzywnie do 20 000 zł.

2. Tej samej karze podlega, kto, będąc członkiem zarządu, członkiem rady administrującej albo likwidatorem, dopuszcza do tego, że SCE przez czas dłuższy niż trzy miesiące wbrew prawu lub statutowi pozostaje bez rady administrującej w należytych składzie.

Art. 103. Kto, będąc członkiem zarządu, członkiem rady administrującej albo likwidatorem SCE, dopuszcza do tego, że pisma i zamówienia handlowe lub inne pisma skierowane do oznaczonych osób nie zawierają wszystkich następujących danych:

- 1) firmy SCE, którą poprzedza albo po której następuje oznaczenie „SCE”, a w odpowiednich przypadkach również oznaczenie „z ograniczoną odpowiedzialnością”,
- 2) siedziby i adresu SCE,
- 3) oznaczenia sądu rejestrowego i numeru, pod którym SCE jest wpisana do rejestru,

podlega grzywnie do 10 000 zł.

Art. 104. W sprawach, o których mowa w art. 102 i 103, grzywnę nakłada sąd rejestrowy.

Art. 105. Kto, będąc członkiem zarządu, członkiem rady administrującej albo likwidatorem SCE, ogłasza dane nieprawdziwe albo przedstawia je organom SCE, władzom państwowym, członkom SCE lub lustratorowi,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 106. Kto zamieszcza nieprawdziwe dane albo dołącza nieprawdziwe oświadczenie do wniosku o wydanie zaświadczenia, o którym mowa w art. 29 ust. 2 rozporządzenia, albo zaświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 8 rozporządzenia, albo do wniosku o wpis SCE do rejestru,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 107. (uchylony)

Art. 108. Kto, będąc członkiem zarządu, członkiem rady administrującej albo likwidatorem SCE, na których ciąży obowiązek zgłoszenia wniosku o upadłość SCE, nie zgłasza tego wniosku pomimo powstania warunków uzasadniających upadłość SCE,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 109. 1. Kto, będąc członkiem zarządu, członkiem rady administrującej albo likwidatorem SCE, dopuszcza do objęcia przez SCE własnych udziałów,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do 6 miesięcy.

2. Tej samej karze podlega, kto, będąc członkiem zarządu, członkiem rady administrującej albo likwidatorem SCE, dopuszcza do przyjęcia własnych udziałów SCE jako zabezpieczenia, w przypadku gdy SCE nie jest instytucją finansową przyjmującą własne udziały jako zabezpieczenie udzielonego kredytu.

Art. 110. 1. Kto, będąc członkiem zarządu albo członkiem rady administrującej SCE, dopuszcza do wydania udziałów SCE:

- 1) w zamian za zobowiązanie się członków do wykonywania pracy lub świadczenia usług,
- 2) po cenie niższej niż ich wartość nominalna,
- 3) niedostatecznie opłaconych,
- 4) przed zarejestrowaniem SCE,
- 5) w przypadku podwyższenia kapitału subskrybowanego – przed zarejestrowaniem podwyższenia,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

2. Tej samej karze podlega, kto, będąc członkiem zarządu albo członkiem rady administrującej SCE, dopuszcza do obniżenia kwoty kapitału subskrybowanego SCE poniżej 30 000 euro.

3. Wyrażone w euro wielkości przelicza się na walutę polską po średnim kursie ustalonym przez Narodowy Bank Polski.

Art. 111. 1. Kto, będąc członkiem właściwego organu SCE, podmiotu uczestniczącego, spółki zależnej albo kierownictwa zakładu, znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, niezależnie od miejsca statutowej siedziby SCE:

- 1) uniemożliwia lub utrudnia utworzenie specjalnego zespołu negocjacyjnego lub organu przedstawicielskiego, a w szczególności nie powiadamia uprawnionych organizacji związkowych o terminie i sposobie przeprowadzenia wyborów członków specjalnego zespołu negocjacyjnego,
- 2) uniemożliwia lub utrudnia działanie specjalnego zespołu negocjacyjnego lub organu przedstawicielskiego,
- 3) dyskryminuje członka specjalnego zespołu negocjacyjnego, członka organu przedstawicielskiego lub przedstawiciela pracowników w związku z pełnioną przez niego funkcją,

podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.

2. Postępowanie w sprawach określonych w ust. 1 toczy się na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 860, 1178, 1661, 1814, 1818 i 1872). W tych sprawach oskarżycielem publicznym jest inspektor pracy.

TYTUŁ V

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 112. (pominięty)

Art. 113. (pominięty)

Art. 114. (pominięty)

Art. 115. (pominięty)

TYTUŁ VI

Przepis końcowy

Art. 116. Ustawa wchodzi w życie z dniem 18 sierpnia 2006 r.